

СТАНОВИЩЕ

Лесотехнически университет
Агрономически факултет
№ АФ-2817
СОФИЯ..... 10.04.2024г.

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ , област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина , ПН 6.2 Растителна защита , научна специалност „Растителна защита“ (фитопатология)“, по дисциплината „Фитопатология,“ , обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 102/8.12.2023 г., код на процедурата AsP-1123-119 .

Кандидат за участие в конкурса:

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов

Изготвил становището:

Доц. д-р Катя Георгиева Тренчева - професионално направление 6.2 „Растителна защита“, научна специалност „Растителна защита“ (ентомология) - Лесотехнически университет, Агрономически факултет, член на научно жури назначено със Заповед на Ректора на ЛТУ, ЗПС 67/14.02.2024 г.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов е роден на 26.12.1967 г. През 1992 г. завършва Висш селскостопански институт гр. Пловдив (сега АУ- Пловдив), специалност „Защита на растения и почвата „ с професионална квалификация „Инженер агроном“ в съответствие с ЗВО ОКС „Магистър“. През 2014 г. защитава докторска дисертация към Института по почвознание, агротехнологии и защита на растенията “Никола Пушкиarov”, ССА на тема „Фитоплазмени причинители на жълтеници по лозата (*Vitis vinifera* L.). Методи за диагностика“ и придобива ОНС „Доктор“ (Диплома №0053, издадена на 18.08.2014 г.). От 1993 г. до 1996 г. е главен специалист в отдел „Фитопатология“ на Централната лаборатория по карантинна на растенията в гр. София. В периода 1996 - 2006 г. е главен експерт в същия отдел на лабораторията, а от 2006 г. до 2011 г. е началник отдел „Фитопатология“ на Централната лаборатория по карантинна на растенията, Национална служба за защита на растенията. В периода 2011 - 2015 г. гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов е началник отдел „Фитопатология и ФСД“ Централната лаборатория по карантинна на растенията, Българска агенция по безопасност на храните. През 2015 г. постъпва на работа като асистент в Лесотехнически университет, Агрономически факултет, катедра „Растителна защита“, а от 2017 г. до сега е главен асистент в същата катедра.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Представените документи на гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по област висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Растителна защита“ (фитопатология) са изготвени съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав в Лесотехнически университет. Посочената информация в справката за съответствието с минималните национални изисквания за академичната длъжност “доцент“ показва, че гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов покрива тези изисквания. По отделните показатели точките са както следва:

Група от показатели А: 50 т., при изискуем минимум от 50 т.;

Група от показатели В: 100 т., при изискуем минимум от 100 т.;

Група от показатели Г: 287,59 т., при изискуем минимум от 200 т.;

Група от показатели Д: 675 т., при изискуем минимум от 50 т.;

Група от показатели Е: 115 (не се изисква за заемане на академичната длъжност „доцент“)

Справката - самооценка показва, че кандидатът превишава по някои показатели (Г и Д) минималните изискуеми точки в ЗРАСРБ и Правилника за РАС в ЛТУ, като сумарно групите показатели са 1227,59 т., при минимум от 400 т.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов има близо 9 години стаж на академична длъжност в Лесотехнически университет. Титуляр е на дисциплините „Фитопатология“ (от 2022 г.), ОКС „Бакалавър“, специалност „Агрономство“ и „Прогноза и сигнализация“, ОКС „Бакалавър“ специалност „Растителна защита“. Извежда лекции и упражнения в магистърските курсове по „Растителна защита, Прецизно земеделие“ и „Екологосъобразно управление на вредителите по културните растения“. Ръководител е на 7 успешно защитили дипломанта. Участник е в провеждането на учебните практики със студенти ОКС „Бакалавър“, специалност „Растителна защита“ и „Агрономство“ по дисциплините „Фитопатология“ и „Земеделска фитопатология“. През периода 2017 - 2023 г., гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов е извел практическите упражнения на 33 курсисти в курса по „Използване на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба, съгласно Закона за растенията“ към ЦПО-ЛТУ. Бил е ментор на млад учен по проект BG05M20P001-2-009-0034. Участвал е в разработването на учебните програми по дисциплините „Обща фитопатология“, „Земеделска фитопатология“, „Прогноза и сигнализация“ за студенти специалност „РЗ“, ОКС „бакалавър“ и дисциплините „Фитопатология“, специалност „Агрономство“, ОКС „бакалавър“ и „Вредители по складираните продукти“, специалност „РЗ“, ОКС „магистър“.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов е участвал в подготовката и изготвянето на тръжна техническа спецификация за одобряване и доставка на лабораторно оборудване на 3 проекта по програма PHARE. В периода 2016-2017 г. е ръководител на 1 научен проект, финансиран от ЛТУ на тема: „Болестите по медицински и ароматни растения култивирани в България – видове патогени и разпространение в България“. Участвал е в 3 проекта към НИС-ЛТУ, като член на работния колектив. Взел е участие в проект на тема „Модернизация на висшето образование по устойчиво използване на природните ресурси в България“, финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ във връзка, с което е осъществена двуседмична мобилност и са изнесени лекции в Университета за аграрни науки и ветеринарна медицина в гр. Букурещ, Румъния. Участник е в проект финансиран по програмата „Еразъм+“ на тема „Подобряване на практическите умения на специалистите по градинарство в отговор на изискванията на Европейската зелена сделка“. Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов е участвал като академичен наставник на 1 студент от специалност „Растителна защита“, ОКС „магистър“ по проект „Студентски практики – фаза 2“.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов участва в конкурса с 29 публикации и издадена монография на тема „ Вирусни, фитоплазмени и бактериални болести по растенията“. Седемнадесет от публикациите са в реферирани и индексирани научни издания - Scopus и Web of science, като 11 от тях са в български реферирани издания , 7 в чуждестранни. В нереперирани научни издания са представени 6 публикации. За участие в конкурса са представени и 5 публикации в сборници от научни форуми. Седем от публикациите са самостоятелни, 3 с един съавтор, 9 с двама съавтори и 11 с трима или повече съавтори.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов е представил информация за 53 установени цитирания, като 35 от тях са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, 12 цитирания са в монографии и колективни томове с научно рецензиране. Установени са и 6 цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

В представената справка от кандидата са открити следните по-важни научни, научно-приложни и с методичен характер приноси:

I. НАУЧНИ ПРИНОСИ

1. Установени, идентифицирани и доказани са нови патогени или нови техни гостоприемници в България:
 - Краставицата (*Cucumis sativus* L.) като естествен гостоприемник на вируса на доматената бронзовост (TSWV) и ролята на вектора *Franclinella occidentalis*, като преносител на заболяването;
 - Разпространението на Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV) в семена от домати и растителни проби от домати (*Solanum lycopersicum* L.) и пипер (*Capsicum annuum* L.) в нови райони за България;
 - Доказана е Столбур фитоплазма по черешата (*Prunus avium* L.) за пръв път в България и е установена фитоплазмена инфекция в плевелна растителност (при поветицата - *Convolvulus arvensis*);
 - Фитоплазмена инфекция по лавандулата с причинител 'Candidatus Phytoplasma solani';
 - Установен е гъбния патоген *Phytophthora pseudocryptogea* в малинови насаждения сорт „Люлин“ в овощните градини за биологично производство и гъбните патоген по салатата – видът *Phylosticta lactucae* Brezchnew, нов за страната, както и гъбните патогени *Verticillium*, *Botritis*, *Alternaria* и *Septoria* spp..
2. Установени са нови вектори на фитоплазмени инфекции в България и доказан пренос на Bois Noir във вируфорни индивиди на цикадите *Fiebiriella florii* и *Cicadella viridis*.
3. Проучен е видовият състав и разпространение на почвообитаващи гъбни патогени по житни култури със слята повърхност в България.

II. НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИ ПРИНОСИ

4. Разработени, валидирани и приложени са методи за лабораторна идентификация на вируси, фитоплазмени, бактериални и гъбни патогени при различни култури:

- молекулярни протоколи чрез интерлабораторни изпитвания прилагат в универсални и специфични за целевата група патогени чрез конвенционални PCR и Real time PCR анализи;
- серологични протоколи за идентификация на вирусни и бактериални патогени;
- прилагане на полуселективни среди за идентификация на патогенни бактерии от род *Agrobacterium* в лабораторни условия;
- секвенционни анализи на специфични гени на патогените за видово, групово или родова принадлежност на изолатите.

III. НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

5. Описани са външните симптоми на болестите от вирусните, фитоплазмените, бактериалните и гъбните патогени, на техните вектори и гостоприемници.

- Потвърдено е, че GFkV, GLRaV3 и GFLV са най-широко разпространените вирусни инфекции при лозата в България: GFkV е най-типичен за сорта „Мерло“; най-инфектирани сортове с листно завиване са сортовете „Мерло“ и „Каберне Совиньон“, с GFLV – червените винени сорта „Каберне Совиньон“ и „Мавруд“, с ArMV – сортовете „Каберне Совиньон“, „Мерло“ и „Шардоне“;
- Описани са визуалните симптоми на цъфтеж при различни видове костилкови при инфекция от Шарка по сливата (PPV) за целите на ранната диагностика и след проучване на патогена *Tranzschelia pruni-spinosae*, причинител на ръждата по сливата е потвърдено, неговото презимуване по дърветата в близост до раковините, факт доказващ източника на инфекция по дърветата в сливовите градини.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Личното участие на гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов в проведените научни и научно-приложни изследвания и представени научни трудове е безспорно.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки към представените материали.

7. Лични впечатления

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов е мотивиран и целенасочен изследовател и преподавател, доказан експерт в областта на фитопатологията.

8. Заключение

Въз основа на комплексна оценка и представените резултати, предлагам кандидатът гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов да заеме академичната длъжност „Доцент“ по дисциплината „ФИТОПАТОЛОГИЯ“ от ПН 6.2 РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА.

Дата: 10.04.2024 г.

Изготвил
становището:

доц. д-р Катя Тренчева

Становището е предадено на: 10.04.2024 г.